

TRANS WORLD RADIO

LE MOT DU JOUR

BI KUMA BE MIN KAN

Programme:ID: 1147

Original title: Honte

Title: Maloya

Kalanfa Doug Schroeder

Ne lamɛnbaa, ne nisɛndiyalen don ka i lasɔrɔ bi kokura nin waati la, ka Ala ka kuma tila ni i ye. An ka bi kalan bɛna tali kɛ kumakan min na, o bɛ wele ko: maloya.

Kuma duman minnu fɔra kisili ko la ani Matigi Yesu dannaya ko la, Paul ye o dɔ la kelen fɔ a ka sɛbɛn dɔ la, a ye o min ci Romɛkaw ma. An bɛ o sɔrɔ Romɛkaw 1 : 16-17 la. A sɛbɛna ko: « *Kibaru Duman maloya tɛ ne la fewu, k'a masɔrɔ o ye Ala ka sebaaa ye ka dannabaaw bɛɛ kisi, Yahutuɔw fɔlɔ, o kɔ, siya tɔw. Kibaru Duman bɛ Ala ka tilɛnnɛnya jira, a bɛ sɔrɔ dannaya fɛ kabini a daminɛ fɔ a laban, i ko Kitabu y'a fɔ cogo min na ko: « Mɔgɔ tilɛnnen na ɲɛnamaya dannaya de barika la. »*

Paul bɛ kuma min fɔ nin yɔrɔ la, o ye dannaya kuma yɛrɛ yɛrɛ de ye, wa kuma barikaman don. A y'a fɔ ko: « *Kibaru Duman maloya tɛ ne la fewu* » Ne bɛ miiri ko e fana bɛ se ka o ɲɔgɔn fɔ. Ne bɛ miiri ko i bɛ se k'a fɔ ko mɔgɔ si tɛ se ka i bali. Ne bɛ miiri fana ko i bɛ se k'a fɔ ko i mako tɛ mɔgɔ si ka dɔgɔyali kuma la wala mɔgɔ si ka nparabɔ la, k'a masɔrɔ i ye dannaya kɛ Yesu Krisita la. I mako tɛ o si la. Yesu Krisita ka Kibaru Duman maloya tɛ i la. Ala bɛ kisili di i ma o sira de fɛ.

O dannaya de barika la i be yafali soro ani penamaya banbali. Yesu Krisita maloya ma kan ka ke i la fewu. Hali ni mogo ye yele bo i ma, ka nparabo ke i la, ka yele i la, wala ka kojugu da jira i la. U te se ka foyi si ke i la min tena ban. Yesu Krisita maloya kana ke i la.

Ne be miiri ko i be se ka o ke; o miirili be se ka ke i konu. Tije don, don bee te kelen ye mogo ma. Don dow la, i barika ka bon, don werew la, i barika ka dogo. Nka i k'a don ko ni i be seereya bo Yesu ko la, ko o te taa ka geleya dan, o te taa toro ko. I ka kan ka laben ka geleyaw makonu. Paul ye anw fe o misali juman ye. O ce y'a fo ko Yesu Krisita ka jengonya maloya te ale la, ko ka dannaya ke Yesu Krisita la, k'o maloya te a la. Nka i b'a don ko a ye geleya baw soro o ko ta fan fe.

O ko be soro Kewalew 23 la. Ka Paul to Jerusalem, ko do kera yen, o ka di. Paul be kuma a balima Yahutuw fe, a be u kumajongonya, ka u lafaamuya, ka a ka dannaya jira u la. U caman tun be Paul koniya ani u murutilen tun don a ma. Waati dow yere kera, i n'a fo min kera Yesu la, u tun b'a fe ka cogo jini k'a faga, nka sije caman, a tilara u la. Nka Kewale 23 : 1-5, an b'a ye ko jama tun murutira kosebe Paul kama, fo a laban, Rome jamana kolosibaaw y'a mine walisa k'a lakanda jama ka bugoli ma. Paul minena ka na a lajo jama jefefe tuma min na, a y'a je jo kiritige jamakulu la k'a fo ko: « *Balimaw, ne dusu ma ne jalaki ne ka keta si la Ala je koru fo ka na se bi ma. Sarakalasebaaw kuntigi Ananiyasi y'a fo a kerefe mogo ye ko u ka Paul gosi a da la. O tuma la Paul y'a fo a ye ko: 'Ala na i gosi, e min bolen be kogo kokanna jeyalen fe. I sigilen be yan ka kiri tige ne kan ka kere ni sariya ye, nka i b'a fo ko ne ka gosi, o ye sariya tijeni de ye.' A kerefe mogo ko: "I be Ala ka sarakalasebaaw kuntigi dogoya de!"* Paul y'a jaabi ko: *'Balimaw, ne tun m'a don ko sarakalasebaaw kuntigi don. Tije don, a sebennen bee Kitabu la ko: 'I kana kuma jugu fo i ka mogo kuntigi ma.'*»

Paul tun kɔnɔna banna. Ko min ye a sɔrɔ, o tun ye kɔnɔnafili ko ye k'a masɔrɔ a tun bɛ a ka dannaya de jira la nka mɔgɔ min tun bɛ a nenila, a tun tɛ o tigi don. Wa Paul y'a jaabi ka kankari da a ye Ala ka kiri ko la. Mɔgɔ min tun b'a la k'a neni, a ye o tigi wele ko « *kogo kɔkanna jɛyalen* ». O kɔrɔ ye ko a bɔlen don mɔgɔ numan fɛ kɔkanna la, nka kɔnɔna la, a ka jugu, a ka fari, a kɔnɔ finlen don, pentiri jɛman kɛlen don k'a datugu, a kɔkana cɛ ka ni, a saniyalen don. Yesu ye o kankari da k'a nɛsin filankafuw de ma, olu minnu tun bɛ i n'a fɔ kaburu jɛyalenw, nka n'i ye u kɔnɔna lajɛ, su kolokunw don.

O kɛra tuma min na, a ye kɛlɛ tige Sarakalasebaa kuntigi la, o min ka Alako ka bon ka tɛmɛn jamanaden bɛɛ ta kan. Ayiwa, ni o ko nɔgɔnna tun ye i sɔrɔ, o tun bɛna kɛ kɔnɔnafili ko ye. O tun bɛna kɛ balina ko ye. Ni o ko tun ye i sɔrɔ, o tun bɛna i dabali ban. I tun na bɔ i donyɔrɔ la. O de koson Paul y'a fɔ ko ale tun m'a dɔn ko Sarakalasebaa kuntigi don.

Mun kosɔn an bɛ o kuma fɔ bi? K'a masɔrɔ i bɛ se ka dannaya kɛ kɔsɛbɛ Yesu Krisita la, nka o bɛɛ n'a ta, kɔnɔnafili bɛ se ka i sɔrɔ tuma dɔw la. Walisa ka kuma ka i yɛrɛ lawasa i ka dannaya ani i ka jigiya ko la, tuma dɔ, fɛn dɔw bɛ yen, olu tɛ jigin i hakili la k'o fɔ, wala miirili dɔw bɛ yen, olu tɛ jigin i hakili la yɛrɛ. Tuma dɔ, i hakili bɛ i janfa ani a tɛ baara kɛ ka nɛ. Ni o ko nɔgɔn sera i ma, i bɛ dimin ani kɔnɔnafili bɛ i sɔrɔ.

I ka miiri kitabu mɔgɔ kɔrɔw ma, minnu tɛmɛnna gɛlɛya baw fɛ, minnu ye tɔɔrɔw sɔrɔ ani kɔnɔnafili kow. Ne hakili taara olu ma, wa tɔgɔ dama dama jiginna ne hakili la. Musa ye o dɔ ye. Ni i hakili b'a la, Layidu kɔrɔ waati la, Musa taara a yɛrɛ sɔrɔ Faraon fɛ, Misira masakɛ. Wa Ala tun ye kabako dɔw kɛli nɔgɔya Musa ma. Nka o kɔ, misira jinɛmoriw ani dannabaliw fana sera ka o kabakow nɔgɔnna kɛ. Ni i donna Muso kɔnɔ, tuma dɔ, a bɛ se k'a yɛrɛ nininka ko, « Ayiwa, ne bɛ mun kɛ tun sa ? » Ne ye min kɛ, u fana ye o nɔgɔn kɛ. Nka hali k'a sɔrɔ Sitane ye a

ka se di u ma, u tun te se ka taa yɔrɔ jan, ka fɛn wɛrɛ kɛ ka tɛmɛn o kan. Nka Ala ka sebaaya bɛ Musa fɛ minkɛ, a ye min kɛ, o tɛmɛnna jinɛmoriw ka kabako kɛlɛn kan.

Yusufu fana ye tɔɔrɔ sɔrɔ. Yusufu minɛna ka don kaso la k'a masɔrɔ u ye nkalon da a la ko a binna a make Potifar ka muso kan. K'a sɔrɔ tiɲɛ tiɲɛ la, Potifa muso yɛrɛ de tun b'a fɛ ka bin Yusufu kan. Tuma min Yusufu bolila, a ye a ka dulɔki to o muso in bolo, k'a masɔrɔ a tun bɛ a yɛrɛ jinina, k'a yɛrɛ yɔrɔ janya o muso la. Nka muso ye o duloki in de ta k'a jira mɔgɔw la i n'a fɔ seereya min b'a jira ko Yusufu de binna ale kan. A ye Yusufu ka dulɔki de ta ka o kɛ a ka josɔrɔ sababu ye. Yusufu jalakira, jo dira Potifari muso ma. Balima lamɛnnikɛla, o waati la, dimin min sɔrɔla Yusufu dusukun na, yala i bɛ se ka o hakeya dɔn ka se a dan na wa? Fɛn dɔ bɛ mɔgɔw bolo, u bɛ min jira jama la k'a fɔ ko i nɔ don, wa o ye ko ye min bɛ mɔgɔ kɔnɔnafili. A jirala kɛnɛ kan ko i nɔ don, ko jalaki ye i ta ye, ko i ye kojugu kɛ.

Jonasi fana tɔɔrɔla. Ayiwa, Ala ye a yamariya ko a ka min kɛ, a tun t'a fɛ ka sɔn o ma. Sani a ka taa Ninive ka Ala ka kiri ko fɔ o dugumɔgɔw ye, Jonasi ye kurun ta k'a kun sin Tasisi dugu ma. Wa fiɲɛ ba nana wuli tuma min na, jagokɛlaw tun siranna ko u bɛna sa. O tuma la, Jonasi y'a faamu ko o bɛɛ sababu bɔra ale de la ani ko Ala ka diminya de b'a la ka bi u kan.

Piɛrɛ ka tɔɔrɔ, an bɛɛ bɛ o dɔn. An b'a dɔn ko Piɛrɛ y'i dalacɛ Krisita la, wa o ko ye a maloya kɔsɛbɛ. Barikantanya bɛ an bɛɛ sɔrɔ. Don dɔw ka di i la, nka don dɔw man di i la. Nka o t'a kɛ ko i bɛ bɔ Krisita dannaya la. I ka kan ka min faamu nin bɛɛ la, o de ye ko i ma kisi ani i ma kunmabɔ k'a masɔrɔ ko i ye barika sɔrɔ kɔrɔbɔli kow kan, wala ko i sera k'a jira ko ni tɔɔrɔ sera i ma tuma o tuma, ko i bɛ se ka fanga sɔrɔ ka o kunben i yɛrɛ ye. I ye kisili min sɔrɔ, o ma sɔrɔ i ka cɛfariya de fɛ, o ma sɔrɔ ko i ye kiseya de kɛ. Ayi, i tɛ o ye. I tɛ dɔ wɛrɛ ye jurumutɔ kɔ; i barika ka dɔgɔ wa i ye jalakibaatɔ de ye. Tuma dɔw la, i na tango tango. Tuma dɔw

la fana, i bena dannaya ke Ala la sebe sebe la. Tuma dow na ke, i na siran, tuma dow la, i n'a i yere jininka n'a soro tije la, Ala be n'i ye. O kow bee de be dannaya konn k'a masoro i ye Hadamaden de ye, wa i barika ka dogo, i ye jurumuto de ye. O de koson, i be dannaya ke Yesu Krisita la, ka i jigi da ale kan, ale min kera Ala Denke ye. I te i jigi da i yere kan. N'i be miiri ko i be i seko ke k'a soro ka kisili soro, i be fili ba de la. Ayi, i te se. I be se min na, i be o de ke, nka hali bele i ye jurumuto de ye, i be penamayala jurumu de la. I kana i jigi da i yere kan, i kana dannaya ke i yere la. Don dow la, i bena toro soro, don do werew la, i bena ke here la.

Paul tun be kumana dannaya min ko la, o tun ye dannaya ye min be soro Matigi Yesu la. Ni an koseginna Romekaw 1 la, an b'a sebennen ye o yoro la ko « **maloya te ne la.** » A ma ke a ka dannaya wala a ka kewalew de koson. Ka tije fo, verise were la, Paul be kuma a yere ka penamaya ko la folo folo, ani a ka kewalew ani a ka kalan ko la. A b'a fo ko o bee kera ale jena i ko potopoto, kabini ale ye Krisita soro.

An ka dannaya be bo Matigi Yesu de yoro, Krisita ka Kibaru Duman de la, nka a te bo i yere de la. Waati dow la i bena toro soro. Ne b'a don ko magow be yen minnu banna Yesu la ani u be siranna k'a masoro u be u yere jininka ni yafa bena ke u ma. Ayiwa, Piere koni y'i dalace Yesu la ani yafa kera a ma. Nka i ka kan ka jija i ka dannaya la Krisita ta fan fe. O mana ke, Ni Senu bena i barika bonya ani a bena se di i ma.

An t'a fe ka laban k'a bila i hakili la ko i yere be se ka kow bee ke ka dafa, k'a masoro i te se. O se te i ye. I ma kan ka sinsin i yere kan; i kan ka i jigi da Matigi Yesu de kan. Paul y'a fo ko: « ***Kibaru Duman maloya te ne la fewu*** ». Wa ne be miiri ko e fana be se ka o jagon fo. Waati dow na ke, i tena ke sesorobaa ye, i barika na dese. Waati dow la, kononafili bena i soro ani i ka kewale be se ka maloya

bila i la. Waati dɔw la, i na maloya tun k'a masɔrɔ i b'a ye k'a fɔ ko i deselen don ka ke dannabaa sɛbɛ ye Ala jɛ kɔrɔ. Nka, Krisita ka Kibaru Duman maloya kana ke i la. Kisili min dira i ma, o sira don. Ala ka nilifen don, a bɛ min di i ma fu walisa i ka se ka duba sɔrɔ ani walisa don nata la, i ka se ka taama ni Yesu ye harijɛnɛ kɔnɔ; ni o ye jɛnamaya banbali ye, Ala fɛ yen.

Balima lamennikɛla, ne bɛ Ala deli i ye walisa i ka se ka nin kumaw bila baara la. Ni jɛninkali minnu bɛ i fɛ, i bɛ se ka ne wele. Ala ka duba i ye! K'an bɛn!